

تکثر لازمه توجه
به مردم است،
ولی این تکثر
نباید به قیمت
نادیده انگاشتن
«رسمان
وحدت» باشد.
یعنی هم انسجام
به معنای ربط
باید باشد و هم
تفکیک. به بیان
دیگر، وحدت
و کثرت، هر دو
رامی خواهیم.
همان وحدت
در عین کثرت
و کثرت در عین
وحدت است.

از انسان بگیرید، آن وقت رهایی را برای انسان چگونه توجیه می‌کنید؟ آزادی و آزادگی را بگیرید، آن‌گاه منش امام حسین (ع) را چگونه توجیه می‌کنید؟ توجیه ندارد. چه توجیهی دارد؟ اگر یزیدیان مقابل امام حسین (ع) گفتند که حکومت مقدس است، گفتند الحق لمن غلب، حق از آن کسی است که غالب است، ما هم که غالب هستیم پس ولایت داریم، تو چرا خروج کردی، چرا طغیان کردی، احتمالاً ایشان خواهد گفت: من حسب آزادی ام قیام کردم، حسب بندگی خدا قیام کردم؛ حسب این که آزاد هستم، اما شما به زور می‌خواهید از من بیعت نامشروع بگیرید.

می‌خواهم بگویم که قلب مفاهیم نشود. اگر یک چیزی قبیح است، قبیح است. اگر برای بزرگان ما قبیح است، برای ما هم قبیح است. یعنی ما نمی‌توانیم در نظام اسلامی خود خلاف قاعده علوی و حسینی عمل کنیم. واقعاً اگر بخواهیم تراز ما امام علی (ع) و امام حسین (ع) باشد و با آن تراز به ارزیابی وضع موجود برگردیم در مواردی نیاز به بازنگری داریم. اما سوگوارانه، نه در عدالت، نه در معنویت، نه در عقلانیت، نه در جمهوریت، نه در کرامت، مطابق بزرگان دین خود نیستیم.

شعارهای اساسی و اولیة انقلاب را که همه به رهبری ولی فقیه و مرجع دینی سر می‌دادند تا حدی زیادی فراموش کردیم و اکنون که از آزادی عمومی و اراده عمومی یا حق مدنی سخن می‌گوییم، گویی یک مسئله غربی و غیردینی است. جالب است که اصطلاح حق مدنی را خود مقام معظم رهبری دو سال پیش به کار برد. برای برخی انگار کلمه جمهوریت، کلمه قبیح است. در حالی که امام راحل (ره) فرمود بالاترین جمهوریت در اسلام است و با تکیه به آزادی عمومی نظام اسلامی را جمهوری اسلامی بنیاد نهادند. بنده می‌خواهم بر اساس فرمایشات شما یک نتیجه‌ای بگیریم و ببینم شما موافق هستید یا خیر؟ آیا می‌توان گفت که هر چه اسلامی‌تر، مردمی‌تر و هر چه مردمی‌تر، اسلامی‌تر؟

بله، البته به معنای واقعی اسلامی. نه اسلام به معنای نگاه متحجرانه‌ای که گاه در عمل می‌گفتند مردم حق ندارند، هر چند بعضی‌ها می‌گویند که چه زمانی گفته‌اند؟ در حالی که بنده خود شنیدم. بعضی می‌گفتند مردم حق ندارند. وقتی مردم حق ندارند، یعنی چه؟ اگر مردم حق ندارند، شما هم حق ندارید. چون شما هم جزء مردم هستید؛ بنابراین در تفسیر درست آن بله، هر چه که مردمی‌تر و عادلانه‌تر، اسلامی‌تر. چون اسلام هم تأکید بر وجه مردمی حکومت دارد، هم تأکید بر عدالت دارد. یعنی شما اگر عدالت را بگیرید، آن وقت پیامبر اکرم (ص) و امام علی (ع) برای چه حکومت تشکیل دادند؟ امام در وصیت‌نامه خود می‌گوید این‌ها برای حکومت عدل و تحقق عدالت اجتماعی حکومت تشکیل داده‌اند. پس عدالت با اسلام نسبت ذاتی دارد. حالاً من می‌خواهم بگویم که این اسلامی که با عدالت پیوند ذاتی دارد و می‌خواهد آرمان‌های عدالت خواهانه را دنبال و در واقع محقق کند، بدون حضور مردم که نمی‌شود. این که امام علی (ع) می‌فرماید: «لَوْلَا حُضُورُ الْحَاضِرِ، وَ قِيَامُ الْحُجَّةِ بُوُجُودِ النَّاصِرِ»، اگر این جمع یاریگر نبودند و این کار به یاری مردم نیاز نداشت که اصولاً رها